

Ljubiti, izvezmi ponedeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo... Prof. F. Peric. — Lastnik tiskarna Edinost. Tiskarna... Za inozemstvo mesečno 5 lir več.

Ulica sv. Franciška... Adresna lista... Uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. — Oglasi zdravnikov, poslanice in vabila po L 1, oglasi desernih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi naročnika in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciška Asiškega št. 20. I. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Gostovanje Dramatičnega društva iz Gorice v Trstu

Sijajen uspeh goriških igralcev — Nova pomembna manifestacija narodno-kulturne vzajemnosti med Trstom in Gorico

Obisk tržaških delavcev na polju dramske umetnosti v Gorici — in nedeljsko gostovanje Goričanov v Trstu sta do godka, ki jima moramo pripisovati veliko, nadebudo pomembnost in ju pozdravljamo zato z upravičnim zadoščanjem. V zadnjih časih se veliko govori in piše o potrebi kulturnih stikov med državami in narodi. V tem smenu videli razveseljiv znak. Kajti taki stiki morejo odpreti pot do drugega velikega cilja, po katerem hrepenti človeštvo: k medsebojnemu spoznavanju in spoštovanju in s tem k pomirjenju. Misel na kulturne stike z vnanjimi svetom pa nam vzbujajo še neko drugo misel. Ako hočemo zadobiti čim razsežnejši, rekli bi, pravni naslov za stremenje po kulturnih stikih z drugimi narodi, moramo gledati in stremeti, da se sami kulturno spolnimo, da pomozujemo svoj lastni sklad na kulturnih dobrinah, ki naj postanejo last vsa naša ljudstva v vseh njegovih pralah. V ta vzišeni namen moramo ustvarjati kulturne stike med nami samimi. Vsi naši kulturni delavci naj se stregajo, da bodo tvorili smoteno vzajemnost za širjenje kulture med narodom. Zato pravimo, da je izmenjavanje obiskov goriških in tržaških kulturnih delavcev, tako nadebudo zapriceto, znamenit dogodek v našem življenju. Priča, da smo si začeli podajati roko za skupno prosvetno delo. Priča, da je ta potreba prešla v javno zavest pri nas in na Goriciškem.

Bratska prisrčnost, s katero so v Gorici sprejeli Tržičane in v Trstu Goričane, pa govori še o našem drugem: kako neupravičeno, nerodoljubno in tudi vse obsodbe vredno je prizadevanje izvestnih krogov, da bi ustvarili mnenje, kakor da je neki nepremostljiv prepad med Goričani in Tržičani v političnem in kulturnem stremljenju! Poprejšnji obisk tržaških kulturnih delavcev v Gorici in nedeljski Goričanov v Trstu sta živ protest proti takemu predstavljivanju stvari. Ne le da ni takega "prepada", marveč sta rečena obiska še utrdila že obstoječe bratske vezi. Še tesnejše so se stisnili goriški in tržaški delavci na polju dramske kulture ob prisrčni udeležbi in zadoščanju javnosti tu in tam. Veselimo se tega pojavu tem bolj, ker gojimo upravičeno nado, da se bo ta vzajemnost prosvetnega dela spolnileva vedno bolj na korist kulturnega napredka našega ljudstva v Juljski Krajini. Provesta bo za nas najjačije orožje v podprtveh vseh naših zahtev in našega dela za ohranitev našega narodnega obstanka!

Goričani so prišli s korjoro nekoliko po devetih uri pred Delavsko kons. društvo, kjer jih je pogostila »Čitalnica« s kavo in pecivom. Po okrepčilu jih je pozdravil g. Kralj, predsednik »Čitalnice«, ki je naglašal, da se je potrudila »Čitalnica« sprejeti Goričane bratski kot so bili sprejeti Tržičani v Gorici. Če ne bo vse tako, kot si gostje želijo, naj pa oboprostijo. Mesto lepe dvorane, kot so jo nudili oni, jim »Čitalnica« nudi skromnejše prostore. Svoj lepi in topli govor je zaključil z željo, da ne bo to gostovanje zadnje, kakaj pripravičan je, da če Goričani ne najdejo tu lepe dvorane, dobijo pa gotovo vsaj odprta bratska srca. — V imenu tržaških Slovencev je pozdravil goste g. dr. Slavik, odbornik političnega društva »Edinost« in načelnik vodstva tiskarne in lista »Edinost«, ki je naglašal v svojem daljšem govoru, da vidi v tem gostovanju Goričanov v Trstu in Tržičanov v Gorici, da niso pretrgane vse vezi med Trstom in Gorico, ampak da živijo, in ima vero, da bodo čedalje trdnjeje. V imenu »Prosvete« je pozdravil goste še g. dr. Cermelj. — V imenu Goričanov je odgovoril g. Kozman. Pri sprejemu je bil prisoten tudi g. Agnelletto, kot bivši predsednik tržaškega dramatičnega društva. Vihar navdušenja je

pin. Sestanka so se udeležili on. Greppi, Capitani, Solmi in Benni. Na sestanku so se posvetovali o ustanovitvi italijanske narodne liberalne stranke. Končno veljavno posvetovanje o ustanovitvi te stranke se bo vršilo v Firencah. Temu posvetovanju bo sledila ustanovitev stranke v Rimu.

Revizijonizem pri turatijevcih

Kongres unitarcev v Rimu

RIM, 30. Včeraj se je zaključil kongres demokratskih socialcev, ki je odobril dosedanja politika aventincev in pa voditeljev demokratskih socialcev. Veliko večjeja pomena kakor kongres demokratskih socialcev je kongres unitarcev in to predvsem radi močne struje, ki se je pokazala na kongresu, struje, ki je zato, da se dosedanja socialistični program unitarcev se bolj omili. To strujo je odločno zastopal tajnik stranke on. Basso. Nastopil je predvsem proti stavkam pri javnih obratih, češ da ogrožajo interese skupnosti.

On. Modigliani je branil dosedanja protogram stranke, ki je bil marksiistični. Proletariat si mora ohraniti popolno neodvisnost in se radi tega ne sme preveč iskati stikov s srednjimi sloji, ki so meščanski. Proletariat se nikakor ne more odreči najuspešnejšemu sredstvu v boju za svoje pravice, t. j. stavki.

On. Turati se je postavil na stran on. Basso, na stran revizijonizma. Poudaril pa je, da bo treba tudi program on. Basso revizirati. Zagovarjal je taktiko opozicije; aventinci niso dobili sicer vojne, a zmagali so v posameznih bitkah; zbornica je morala propadla, vlada je morala menjati volilni zakon itd. Ob zaključku je Turati predlagal, naj bi se sestala komisija, ki bi proučila predloge on. Basso.

Delo narodne skupščine

Čudna taktika radičevcev — Dvanajstine

BEOGRAD, 30. (Lz.) Finančni odbor se je sestal na prvo sejo včeraj. Sejo je otvoril skupščinski predsednik Marko Trifković, nakar so se vršile volitve predsedništva. Za predsednika je bil izvoljen dr. Srskić, za podpredsednika Popović, samostojni demokrat, in za tajnika Stefanović; za poročevalca večine je bil določen Gavrilović. Nato je takoj prišla razprava o dvanajstinih. Razpravo je otvoril finančni minister Stojadinović s svojim poročilom o dvanajstinih, ki veljajo za 4 mesece, t. j. od 1. aprila do 31. julija. Minister Stojadinović je podal ekspozé o finančni politiki vlade. Proračun se poveča napram staremu, ki je znašal 3,468,333.333 din., na 4,194,054.031 din.

Proračun se poveča predvsem radi večjih izdatkov za uradniške plače, draginske doklade uradnikov, stanarine, za plačilo dolgov iz prešlih let, honorarji za profesorske nadure itd. Večina povečanih izdatkov so osebne narave, ki jih država že od prej dolguje. Za javne zgradbe se določajo izdatki samo v toliko, v kolikor je potrebno za dovršitev pričtetih zgradb. V kreditu za železniški promet je določenih 146 milijonov dinarjev za zgraditev novih prog, od te vsote pa je določeno 44 milijonov za povisjevanje delavskih plač.

Zakon o dvanajstinih odobrava vladi vse izredne kredite, ki so bili likvidirani preko proračuna. Razprava je bila zelo živahna. Popoldne se je debata nadaljevala. Tudi danes se je finančni odbor bavil z dvanajstini. Zvečer je odbor zaključil razpravo. Poročilo finančnega odbora bo nočjo dotiskano in jutri bo zakon že predložen skupščini.

Narodna skupščina se je sestala šele zvečer ob 10. uri. Vršile so se volitve skupščinskih odborov. Pri tem se je prijetil zanimiv dogodek, ki jasno dokazuje da postaja preokret v Radičevi stranki vedno bolj popoln. Pri volitvah zakonodajnega odbora so radičevi glasovali za vladno listo. V ta odbor je bil izvoljen kot predsednik radikal Ljuba Jovanović, kot I. podpredsednik Demetović in II. podpredsednik zajedničar dr. Polić. Izvolitev opozicijskega lista Polića v ta odbor je vzbudila veliko pozornost in parlamentarnih krogih; ostala opozicija je bila zelo ogorčena radi postopanja radičevcev. Ti so se pozneje izmazaali tako, da ni dr. Polić sprejel izvolitve v zakonodajni odbor. Kralj je sprejel predsednika skupščine Marka Trifkovića. Dogovorila sta se glede svečanega sprejema celokupnega predsedništva narodne skupščine. V sredo ali četrtek poda vlada ostavko, nakar se bo izvršila rekonstrukcija vlade. Visti, da bi znali priti tudi radičevci vproštev pri rekonstrukciji, so preuranjene.

Francoska zunanja politika

Herriotove izjave — O vprašanju poljskih mej se ni razpravljalo

PARIZ, 30. Danes se je sestala k posvetovanju senatna komisija za zunanje zadeve. Prisostvoval je tudi ministriški predsednik Herriot. Komisija je vprašala, kako daleč so že dospela z raznimi evropskimi državami vršena se pogajanja. Herriot je podal komisiji glede pogajanj te-le izjave: Ze dva meseca širijo listi različne hipoteze o teh pogajanjih. Pripomniti moram, da so vse vesti, ki govorijo o obveznostih, katere je baje prevzela Francija, popolnoma izmišljene. Res je, da se vršijo ravnanj zelo važni pregovori in francoska vlada proučuje sleherni pro-

blem, ki je v zvezi s pogajanj, z največjo skrbnostjo. Nesmiselno pa bi bilo trditi, da bi Francija odobravala sklenitev takega garancijskega pakta, ki bi škodil zavezniškim interesom. Kar se tiče Poljske, ni nihče spravljal v diskusijo vprašanje poljskih mej, ki jih je določila versailleska mirovna pogodba. Vstop Nemčije v Društvo narodov tvori bistven predpogoj za sklepanje slehernih končnoveljavnih dogovorov z nemško vlado. Francoska vlada nadaljuje proučevanje vseh vprašanj, katere pridejo v poštev pri vzpostavitvi trajnega miru v Evropi; in pri tem prizadevanju je delezna strani zavezniških vstopnega sodelovanja, kajti nazori zavezništev se v veliki meri krijejo s francoskim stališčem v zadevi garancijskega pakta.

Dijaški nemiri v Parizu

35 policistov in 50 dijakov ranjenih v spopadih

PARIZ, 30. Slušatelji pravne fakultete so priredili burne demonstracije proti profesorju Scelle, ki je bil nedavno imenovan za rednega profesorja mednarodnega prava in ki je nameraval danes imeti nastopno predavanje. Ob 11. uri dopoldne je skupina dijakov zastražila vhod pravne fakultete, medtem ko so drugi slušatelji vdrlji v predavalnico. V glavni predavalnici so priredili protestno zborovanje, na katerem je nastopil tudi dekan pravne fakultete prof. Berthel, pozivljajoč dijakstvo k redu. Njegovi napori so ostali brezuspešni. Ob 15. uri so se nekateri dijaki zbraji k manifestaciji v bližini Pantheona, toda močni policijski oddelki so jih po dolgem priverjanju razgnali.

V svrhu izogiba nadaljnjim nemirum je izdal univerzitetni rektor proglas na dijake, v katerem naznanja, da prof. Scelle ne bo predaval in jim svetuje, da opustijo nadaljnje demonstracije. Ne meneč se za rektorjev proglas so se dijaki ponovno zbrali v ulici St. Michel, kjer so se spopadli s policijo. Slednja je aretirala desetero dijakov. Tekom dneva je bilo ranjenih v spopadih z dijaštvom 35 policijskih agentov; eden izmed njih je zadobil

lako težke poškodbe na glavi, da je umrl čez pol ure. Število ranjenih dijakov ni še ugotovljeno, vendar pa menijo, da so imeli dijaki nad 50 deloma lahko, deloma težko ranjenih. Policija je aretirala celokupno 30 dijakov.

Prijateljski odnosi med Jugoslavijo in Francijo

Manifestacija francoske poslanske zbornice za Jugoslavijo

PARIZ, 29. Na včerajšnji seji parlamenta je prečital predsednik Painlevé brzojavko predsedstva jugoslovske narodne skupščine, ki sporoča ob 10-letnici »srbskega dneva« Franciji zahvalo in zvestobo Jugoslavije francoskemu parlamentu in narodu. Predsednik Painlevé je ob tej priliki izjavil, da tudi Francozi obnavljajo svojo zahvalo srbskemu narodu in narodu kraljevine SHS. Min. predsednik Herriot se je v imenu vlade pridružil čestitki ter izrazil simpatije Francije Jugoslaviji. Naglašal je, da more Jugoslavija računati na Francijo, ker se Francija zaveda, da more računati nanjo.

Štirje bivši ruski častniki obsojeni radi vohunstva na Češkem

PRAGA, 30. Tukajšnje sodišče je po dolgi obravnavi, ki se je vršila ob zaprtih vratih, obsodilo radi vohunstva v prid sovjetske Rusije štiri bivše častnike carske vojske, in sicer stotnika Petrovskega na pet let, polkovnika Pentko, fregatnega kapitana Mihajlova in poročnika Mitrijeva pa na tri leta ječe. Poleg teh je bilo obsojenih še 5 oseb, med katerimi tri ženske na večmesečni zapor, ki so ga pa obtoženci že preštali v preiskovalnem zaporu. Bivši poročnik Monczuk in bivši pomorski kadet Tarnowski sta bila oproščena.

Obsojeni komunisti radi stavke

TUNIS, 29. Tu je bila dvanajstotnica komunistov obsojena na desetermesečni zapor radi propagande v prid delavski stavki. Po prestanem zaporu bodo navedeni komunisti izgnani iz Tunisa. Proces pred sodnijo se je izvršil brez slehernih incidentov.

Volitev predsednika nemške republike

Jarres 10,700,000, Braun 7,830,000 glasov. Volitve se je udeležilo le 70% volilcev — Ožja volitev potrebna

BERLIN, 30. Do 2. ure so dospeli naslednji podatki iz 18 volilnih okrajev. Socijalist Braun je dobil 4 milijone, kandidat bavske ljudske stranke Held 288.000, demokrat Hellpach 22.000, kandidat desničarskega bloka Jarres 5 milijonov, narodni socialisti Ludendorff 130.000, centurmas Marx 1 milijon 900.000, komunist Thaelmann 975.000 glasov. Splošno se zatrjuje, da ni nobeden izmed kandidatov dobil potrebne večine; radi tega bo padla odločitev šele pri ožji volitvi.

BERLIN, 30. Eno končni izid volitev predsednika nemške republike: Za socialista Brauna so oddali volilci 7,830,000, za kandidata bavske ljudske stranke

Helda so oddali 999.000, za demokrata Hellpacha 1,500.000, za kandidata desničarskega bloka Jarresa 10,700,000, za narodnega socialista Ludendorffa 210.000, za centurmasa Marxa 3,900.000, za komunist Thaelmanna 1,800.000 glasov. Število vseh oddanih glasov znaša 27.300.000. Volitev se je udeležilo komaj 70% volilcev, vsled česar ni dobil noben kandidat potrebne večine in se mora vršiti ožja volitev. Pri volitvah so nazadovali demokrati, bavska ljudska stranka, narodni socialisti in komunisti. Narodni socialisti so izgubili 700.000, komunisti pa 800 tisoč glasov.

Seja poslanske zbornice

Proračun ministrstva za mornarico sprejet RIM, 30. Na današnji seji poslanske zbornice, kateri je predsedoval on. Casertano, se je nadaljevala razprava o proračunu ministrstva za mornarico. Minister Thon di Revel je v zelo dolgem govoru orisal smernice vlade v pomorski obrambi. Minister je bil med govorom tako utrujen, da se je moral par minut odpočiti in šele nato nadaljevali govor. Po zaključku govora ministra za mornarico je poslanec Bilucaglia predložil resolucijo, v kateri poziva vlado, da prepusti oni del ladjedelnic in pristanišča, ki preostaja vojnemu pristanišču v Puli, zasebni industriji, da si mesto vsaj na ta način nekoliko opomore vsled zapretja ladjedelnic. Nato je bil odobren proračun. Seja je končala ob 19. uri.

Seja ministrskega sveta

RIM, 30. Ministrski svet se je danes sestel ob 10. uri pod predsedstvom ministriškega predsednika Mussolinija. Na predlog ministrskega predsednika je ministriški svet sklenil, da se proglasi vila Vittoriale, ki jo je D'Annunzio daroval državi, za državni spomenik. Nadalje je ministriški svet

razpravljal o ukrepih glede zračne vojske ter o koloniziranju Eritreje. Ob 13. uri je bila seja zaključena. Prihodnja seja se bo vršila 1. aprila.

Uredba vojske na razpravi senata

RIM, 30. Na svoji današnji seji je senat razpravljalo o organizaciji za slučaj vojske. Predsednik je vprašal vojnega ministra, če sprejme besedilo tozadavnega zakonskega sprejema, kakor ga je sestavil osrednji urad. Minister Di Giorgio je izjavil tudi v imenu ministriškega predsednika, da sprejme. Nato se je vršila razprava o posameznih členih tega zakonskega načrta, kateri so bili vsi sprejeti.

Novi zakladni boni

RIM, 30. V smislu kr. ukaza, ki se v kratkem objavi, se bo izdala šesta serija devetletnih zakladnih bonov za skupno nominalno vrednost 1 milijarde. Novi boni bodo prinašali 5% obresti in so tudi glede ostalih bistvenih določb enaki prejšnjim petim serijam.

Ustanovitev italijanske narodne liberalne stranke

MILAN, 30. Včeraj so se sestali tu zastopniki različnih narodnih liberalnih sku-

nikov. Otroci se bodo morali predstaviti snažni in s svežim perilom.

— Poskušena samomor **st. minist. Stojanoviča**. V petek popoldne je pri elektrarni v Beogradu skočil v Donavo sin pok. znamenega finančnega ministra, Koste Stojanoviča, jurist Milan. Napol mrtvega so ga delavci potegnili iz valov, narko so ga z umetnim dihanjem spravili zopet k zavesti. Stojanović trpi na epilepsiji in nevroznosti in se domneva, da je izvršil svoj čin najbrže v trenutni zmedenosti.

— Samomor **študente filozofije**. Na cesti od Pantovčaka na Goljak v zagrebški okolici so našli predčerašnjim truplo študentke filozofije Stefanije Tomerlin. Komisija je ugotovila, da je Stefanija izvršila samomor. Pognala si je iz revolverja dve krogli v glavo. Vzrok: nesrečna ljubezen.

Društvene vesti

— **Glasebna Matica**. Jutri, v sredo, ob 20. uri odborova seja. Ker je na dnevnem redu konstituiranje novega odbora, se gg. odborniki vnaprej naprošajo, da se seje zanesljivo udeležijo.

— **Kontrolor spainih vozov**. V četrtek, 2. aprila, uprizori "Čitalnica" velezabavno komedijo trojedno "Kontrolor spainih vozov". Igro režira g. Marij Sila, ki igra obema tudi naslovno vlogo. V ostalih vlogah nastopijo še poleg drugih tudi gg. Terčič, "Floridor", Gvardjancič in g. Šuliga, Štepančičeva in Kresovičeva. Igra se tedaj v krasni zasedbi. Kdor se hoče posteno nasmejati, ta ne bo manjkala. Predstava začne ob 8.30 zvečer v dvorani D.K.D. pri Sv. Jakobu.

— **Tržiško občinsko in bralno društvo**: vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. aprila ob 10. uri, v društvenih prostorih, ul. Torre bianca 39, s sledečim dnevnim redom: nagovor predsednika, tajnikovo poročilo, blagajnikovo poročilo, izjava pregledovalnega odbora, volitev vodstva in odbora, slučajnosti. Slučajni predlogi morajo biti naznanjeni društvenemu vodstvu vsaj tri dni pred občnim zborom.

— **Planinsko društvo** ima danes zvečer ob 9.30 seja v pisarni g. predsednika.

— **Pevsko društvo "Mirja"**. Danes ob 20.30 vaja. Prosimo pevce, naj se udeležijo vaje polnoštevilo in točno radi nedeljskega koncerta. — Odbor.

— **S. D. "Adria"**. Danes odborova seja ob 20. uri.

— **Sportno Udruženje**. Jutri, v sredo, 1. t. m. ob 20. uri odborova seja.

SPORT

KRITIKE NEDELJSKIH TEKEM

Tekme S. D. "Adria" - M. D. "Zarja". Tekma med gorimovanima četama je bila prekinjena. Že ob začetku tekme je bilo videti, da je razpoloženje igralcev, še več pa občinstva, razburljivo, vendar je potekel prvi polčas povsem mirno in ob veliki premoci S. D. "Adria", se je končal 1:0 v prid slednje. Takoj po pričetku drugega polčasa pa je bilo opažati, da bo nadaljevanje vse drugo naredi prijateljsko. Na igrišču je igra potekala živahno in ravnotežno, na straneh pa se je opažalo v občinstvu razgrajanje, ki se je kmalu spremenilo v kričanje, katero je popolnoma zbežalo igralce, tako da je igra postala boja moča proti moči in je žoga služila le kot sredstvo za medsebojno brcanje.

Ko je sodnik prvič opomnil enega Zarjaša, naj zapusti igrišče, ker je nekorektno igral, se je ta obotavljal in šele po dolgem prigovarjanju svojega kapetana se je slednjic umeknil. V drugem slučaju pa, ko je sodnik ponovno opozoril drugega, naj zapusti igrišče, se je ta protivil povelju sodnika in tudi svojega kapetana ter se vsedel sredi igrišča, tako da je moral sodnik za par minut prekiniti igro.

Po zopetnem nadaljevanju, ko je aut-sodnik zahteval, naj se gledalci odmaknejo od straniščnih črt, je bil napaden in hoteli so ga napesti, kar je sodnik preprečil s tem, da je zažvižgal in prekinil igro.

Uravno poročilo T. K. za tekme za kuposp. Pova.

Skupina A: "Obzor" - "Jadran" (ponovitvena) 4:0; "Adria" II. - "Zarja" (ponov.) (prekinjena) 1:1.

Skupina B: "Adria" I. - "Sparta" 3:1.

Opombe: Izidi "Obzor" - "Jadran" (4:0) in "Adria" I. - "Sparta" (3:1) so končevanjavno odobreni. M. D. "Zarja" se izključi od nadaljnjega tekmovanja za kupu radi skrajno nekorektnega vedenja čete pri nedeljski tekmi. S tem se pripiseta "Adria" II. dve točki.

Klasifikacija in tekme za v nedeljo, 5. III. t. l. se objavi v četrkovni številki. — T. K.

Iz tržaškega življenja

— **Samomor mlade ženske**. Včeraj popoldne okoli 17. ure je bila rešena postaja telefoničnim putem obveščena, da se je pri Sv. Alojziju št. 805 zastrela mlada ženska. Zdravnik, ki se je nemudoma podal na označeno mesto, je našel tam 21-letno zasebnico Karolino Tomialovič, rodom iz Keke, stanujočo s svojo sestrico Bice Settri pri družini Superino; deklica je izpila veliko količino karbolne kisline. Zdravnik je skušal izprati nesrečnici želodec, a se mu ni posrečilo, ker je bil popravljen velikom stavbeniku slovenske šolske zgradbe v Gorici gradbenik g. Josip Mozetič. Kmalu po treh je prišel na pokopališče štandredski župnik g. Kosovel, ki je ob pobožni zbravnosti množice opravil cerkvene obrede in blagoslovil krsto. Nato so grobarji dvignili krsto ter jo oprezno spustili v globino grobnice. Ob odprtih grobnici je štandredsko bralno

Povedala je le, da je bila Tomialovičeva, ki je prišla pred kratkim v naše mesto, da bi si tu dobila kako službo, v zadnjih dneh zelo zamišljena in potrta. Včeraj okoli 14. ure je šla za kratek čas z doma; kakor se je pozneje dognalo, je šla kupiti strop, ki ga je izpila medpotoma, najbrž v veži. Ko se je vrnila, se je takoj zgrudila na posteljo ter se pričela zvijati v grozljivih bolečinah. Sicer je Tomialovičeva zadnje dni parkrat namignila, da je sita življenja.

— **Vlak podri delavca**. Za las je ušel stražni smrti 49-letni zidar Anton Bonetta, stanujoč v Dolini št. 122. Mož, ki je uslužben pri železnici, je včeraj popoldne delal na postaji v Herculjah; bil je zaposlen na tiru, po katerem navadno ne vozijo vlaki; zato se ni zmedel za puljski osebni vlak, ki je privozil ob 13.30 na postajo. Ta nepredvidnost bi ga bila skoro stala življenje. Vlak je namreč včeraj izjemoma vozil po tiru, na katerem je bil zaposlen Bonetta. Mož se je sicer v zadnjem trenutku umaknil s tira, vendar ga je vlak zadel ob strani ter ga s precejšnjim silo podrl na tla. K sreči pa Bonetta ni prišel pod kolesa; zadobil je le več poškodb na glavi, ozdravljivih v 10. dneh. Ponesrečenec je bil prepeljan s istim vlakom v Trst, kjer je dobil na kolodvoru potrebno pomoč od zdravnika. Čim bolj nastoje, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico.

— **Nesrečen padeč po stopnicah**. Slabo je začela včerajšnji dan 26-letna dničarica Roza Lubiana, stanujoča v ulici Beccherie št. 26. Ko se je zjutraj napolila na delo, je padla tako nesrečno po stopnicah, da si je zlomila desno nogo nad stegom. Ženska je bila prepeljana v mestno bolnišnico.

— **Težka nezgoda voznika**. Predsinočnim okoli 21. ure se je pripetila v ulici Cologna teška nesreča, katere je bil žrtev 54-letni voznik Anton Branica, stanujoč v ul. Economo št. 4. Mož je peljal po omenjeni ulici težko naložen dvovprežen voz; v bližini tovarne Politzer, kjer je cesta precej strma, je skočil na tla, da bi zavoral. Pri tem se mu je spodrsnilo in padel je tako nesrečno, da je prišel z desno nogo pod kolo. Revez je oblezel težko poškodovan. Na lice mesta poklicani zdravnik rešilne postaje je dognal, da ima nogo zlomljeno na kompliciran način pod kolenom. Po prvi pomoči je bil nesrečni zdravnik prepeljan v mestno bolnišnico. Njegovo stanje je precej nevarno.

— **Slab umik**, 22-letni pleskar Karel Cante, stanujoč v ul. Enrico Toti št. 3, se je predsinočnim vračal s svojo zaročenko iz kratkega izleta v tržaški okolici v mesto. Na cesti pri Lovtu je privozil zaljubljenecma naproti avtomobil. Cante se je naglo umaknil na kraj ceste, toda radi teme je zgrešil korak in padel raz 3 metre visoke cestne skarpe. Pri tem si je zlomil desno nogo nad stopalom, v kolenu pa izpahnil. Dobil je prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico.

— **Jodova tinktura — zdravilo za srčne bolezine**. Obupana radi ljubezenskih neprilik, ki so ji grenile mlado življenje, je 16-letna Anita Crisman, stanujoča na trgu Garibaldi št. 4, predsinočnim iskala poslednjo tolažbo za svoje bolno srce v strupu. Okoli 21. ure je v veži hiše št. 28 v ulici Valdirivo izpila nezolilko jodove tinkture. Mimidoidi ljudje so poklicali na lice mesta zdravnika rešilne postaje, ki je nesrečni deklici izpral želodec ter jo tako rešil vsake nevarnosti. Kljub temu pa je bila deklica prepeljana v mestno bolnišnico.

— **Neprijetno srečanje**. Preteklo nedeljo zjutraj, ko je 32-letna Marija Lenardon, vratarica hiše št. 498 v Škorkliji, odpirala vezna vrata, se ji je prikazala iz temnega kota v veži moška postava. Neznanečeva zunanost ni bila nič kaj prikupljiva in ženska je na mah spoznala, da ima pred seboj zlikovca, ki je brezdomno prežal v veži na kako ugodno priliko. Lenardonova je zastavila neznanca pot in hotela zakričati, da bi priklicala ljudi, toda besede so ji obitale v grlu, kajti neznavec je izvlekel revolver ter ga grozeč nameril nanjo. Ženska se je umaknila in neznanec je naglo smuknil skozi vrata. — Lenardonova je prijavila dogodek orožnikom.

Vesti iz Istre

— **Prebica**. Naše društvo "Zora" priredi dne 5. t. m. veselico z raznovrstnim in zanimivim sporedom. Opozarjajo se sosedna društva na to prireditvev s prošnjo, da ne upri-zarjajo ta dan svojih morebitnih veselic.

Vesti z Goriškega

— **Prenos zemeljskih ostankov dr. Antona Gregorčiča**. V nedeljo popoldne so bili prenešeni na sicer skromen, a zato tembolj v dušo segajoč način zemski ostanki velikega goriškega Slovenca dr. Antona Gregorčiča iz groba v grobnico. Ob 3. popoldne se je zbrala na štandredskem pokopališču množična množica Gorčanov, domačinov in okoličanov, ki so hoteli s svojo prisotnostjo pri prenosu še enkrat pokazati spoštovanje in ljubezen do velikega pokojnika in mu še enkrat izročiti poslednji pozdrav.

Pred novozgrajeno grobnico, ki se nahaja na glavnem hodniku tik za križem, je že ležala pripravljena izkopana krsta, da jo po cerkvenih obredih spuste v "sobico", katero je pripravil velikom stavbeniku slovenske šolske zgradbe v Gorici gradbenik g. Josip Mozetič. Kmalu po treh je prišel na pokopališče štandredski župnik g. Kosovel, ki je ob pobožni zbravnosti množice opravil cerkvene obrede in blagoslovil krsto. Nato so grobarji dvignili krsto ter jo oprezno spustili v globino grobnice. Ob odprtih grobnici je štandredsko bralno

in pevsko društvo zapelo še "Vigred" in žalostinko in kmalu nato je težak betonski pokrov za vedno zaprl "sobico", v kateri bo dr. Anton Gregorčič mrimo in nemoteno spal svoj večni sen.

— **Srednja kosa**. V nedeljo ob 4. popoldne je preminil v Gorici v starosti 47 let širom znani goriški gostilničar Maks Petrovčič, lastnik znane gostilne "pri Maksu". Danes ob 2. pop. se vrši njegov pogreb. Naj v miru počival!

— **Furlanski prelet v Gorici**. Včeraj ob 9.30 predpolodne je prispel s svojim spremstvom v Gorico furlanski preletč comm. Ricci. Z goriškega gradu, v javnih in mnogih zasebnih poslopij so vihrale njemu na čast zastave. Prefekt je izstopil na goriški podprefekturi, odkoder se je v spremstvu goriškega podprefekta in drugih uradnikov podal v mestno hišo, kjer se je vršil slavnosten sprejem in kjer so mu bili predstavljeni zastopniki civilnih, vojaških in cerkvenih oblastev. Sprejema se je udeležil tudi goriški knezondskoč dr. Sedej. Po končanem sprejemu se je podal g. prefekt na pokopališče junakov v Via Capucini, kjer je položil lavorjev venec z napisom: "Padlim za domovino, furlanski prefekt." Od tamkaj se je g. prefekt podal v šolo "Riccardo Pitteri", kjer ga je pričakovala in pozdravila šolska mladina in njeni predstojniki. Od tamkaj je g. prefekt krenil v goriško stolnico, kjer so mu bili natančno ogledali in kjer mu je uprava cerkve pojasnila in potolažila o težkotah, ki še vedno ovirajo obnovno od vojne znatno poškodovane cerkve. Nato se je g. prefekt podal še na goriško divizijsko poveljništvu, kjer ga je sprejel skupno s častnikim zborom poveljnik divizije gen. Romei. Od tamkaj se je g. prefekt povrnil na goriško podprefekturo, odkoder se je kmalu nato podal v hotel "Pri postji", kjer se je vršil njemu na čast banket. Popoldne je g. prefekt obiskal goriškega knezondskoč dr. Sedeja in si je ogledal še razne druge ustanove in zanimivosti mesta. Proti večeru se je odpravil v Podgorje, kjer si je ogledal ogromne Brunnerjeve tvornice, ki se porajajo ena za drugo iz razvalin nekdanjih podgorjskih tvornic. Po končanem sprejemu in ogledu je končno g. prefekt krenil na povratno pot v Videm.

— **Učiteljsko društvo za goriški okraj** bo zbravoval v Gorici 2. aprila t. l. ob 10. uri v Trbovškem domu s sledečim dnevnim redom: 1) Predsednikovo poročilo; 2) gosp. prof. Giov. cav. Lorenzoni "Literarno predavanje"; 3) delo v stanovskih krogi; 4) razni navseti in predlogi. — K polnočevilni udeležbi vabi — Odbor.

— **Borznoporočila**. DEVIZE: Amsterdam od 965.— do 985.— Belgija od 124.— do 126.—; Pariz 128.50 do 129.— London od 116.50 do 118.70; New York od 24.30 do 24.45; Španija od 347.— do 351.—; Švicarica od 470.— do 473.—; Atene od 87.50 do 89.—; Berlin od 578.— do 582.—; Bukarešt od 11.60 do 11.75; Praga od 72.40 do 72.50; Ogrska od 0.9338 do 0.94; Dunaj od 0.0340 do 0.0350; Zagreb od 39.55 do 39.85. VALUTA: Avstrijske krono od 0.0340 do 0.0348 dinarji od 39.40 do 39.75; dolarji od 24.25 do 24.40; novci po 30 frankov od 93.— do 95.— funt Sterling od 116.40 do 116.60. Benetijske obve. nice 78.50.

Mali oglasi

GATTINONI. Tist, poštnoležeče, kupi takoj pod ugodnimi pogoji živo dvijačino in drugo: zajce, jerebice, fazane, kakor tudi kožu-hovine. 440

15-LETEN deček z dežele išče mesto, kot va-jenec v trgovini jestvin. Hrobat, Dobravlje - Sv. Križ - Cesta 103. 441

VINOGRAD pri postaji Miramar, se prod. Naslov pri upravništvu. 442

POZORI Proda se nova moderna hiša v Mariboru nedaleč od sodnije, na novi ulici blizu kolodvoru. Pripravna je za stanovanje, urad ali trgovino. Kupcu bi se slo na roko za plačanje kupnine — po pogodbi ali na obroke. Informacije daja "Buzetsko društvo" za študiju i zaimove" v Buzetu ali Klarič Peter, Maribor, Aleksandrova cesta 44, III. 444

17 LETEN mladenič želi vstopiti kot učenev v trgovino. Naslov pri upravništvu. 395

ZELEZO 29, kovine, vrv, usnje, arhivni papir kupujem in plačujem po najvišjih cenah. Via Sanita 16. 443

BIK, simodolec, 15 mesev star, se prod. Deklewa-Zagar, pošta Košane. 433

ZABNICE, angleške ključavnice, ključi, mi-zarsko in mehanično orodje itd. Zaloga ze-lezaine. Via Filzi 17. 422

Potri neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljni oče, tati, stari oče

IVAN TURK

v dobi 52. let, po dolgi in mučni bolezn, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 1. aprila ob 14.30, iz hiše Žalosti ulica Romagn št. 671 (Scorcio Coronco), v cerkev sv. Antona in od tam na pokopališče k Sv. Anli.

TRST, dne 30. marca 1925.

Justina por. Majer, Gizela por. Kolar, Ivan, Josip, Stanko, Matilda, Zorka, Miro in Vladimir, otroci.
Guido Majer (odsoten), Herman Kolar, zeta, vnuki in ostali sorodniki.

Brez posebnega obvestila.

Pogrebno podjetje Nuova Impresa Corso V. E. III 47. 49-10

Tužnim in potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš preljubljivi soprog in oče, gospod

Maks Petrovčič

gostilničar in posestnik

danes, dne 29. marca 1925 ob 4. uri pop. po dolgi in mučni bolezn, večkrat previden s sv. zakramenti v 47. letu starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb predragega ranjkega se vrši v torek dne 31. marca 1925 ob 2. uri pop. izpred hiše žalosti Via S. Giovanni št. 14.

GORICA, dne 29. marca 1925. 278

Terezija Petrovčič roj. Nibrant, soproga.
Maks, Bogdan, sinova. Lojzka, Ana, Marija, hčere.

ZAHVALA.

Vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin naše predrage, nepozabljene

MAME

izrekaajo podpisane tem potom svojo naj-srečnejšo zahvalo. 271

TRST, 30. marca 1925.

Zahvaljoče družine:
Lovrenc Fertuga, Rebec, Pikič.

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slav-vec. Via Giulia 29. 64

ALOJZIY POVH

Plazza Garibaldi 2, I. nadstr.
Telefon 3-29

Največja zaloga ur in zlatenine
v Trstu. Prodaja tudi na obroke

Zlato, srebro, krona, platin, zobovje 66
kupuje

Zlatarna ALBERT POVH

Trst, Via Ma zini 45

Krompir semenski

Jakob Vatovec na l.

Trst, Via Torre bianca 19. 270

Na obroke

se prodaj

enonadstropna hiša

v Mariboru z električno razsvetljavo, vodovodom, 2 lokala za trgovino s trg. inventarjem, veliko prosto stanovanje, eventualno s pohištvom. Potrebni kapital 120.000 dinarjev. Ponudbe pod "Ugodna prilika" na Aloma Company, Ljubljana. 2 9 272

Predno kaj nakupite, obiščite

Veliko skladišče pohištva

trvdke

ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Rettori št. 1 — Via Maicanton št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbori.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

Moč preteklosti

Roman v treh delih.

— **Nekega večera**, ko so se vsi zbrali na terasi, so pozvali staro Severio, kastelanova ženo, in ji veleli, naj pripoveduje legende tamošnjega kraja, zlasti pa ustna izročila o gradu in o tajnih zaidanega krila, če kaj ve o tem. Starika je pripovedovala, vse, kar je slišala o tem, toda z očitno nevoljo.

— Ah! Če bi imel dovolj denarja na razpolago, bi takoj kupil Montignoso, — je vzklilnil v šali baron. — Tedaj bi vdril v tajinstvene sobe in odkrili bi vse skrivnosti. Saj so tako stare, da se ne boje svetlobe.

— Torej pišite stricu. Uverjena sem, da ne odreče tako skromne želje svojemu edinemu nasledniku. — je živahno vzklilnila Larisa Arkadjevna.

— O, če bi jaz imela v tem trenutku dovolj denarja na razpolago, bi tudi kupila stari grad, — je rekla Helena Aleksandrovna. — No, če postane Pol njegov lastnik, upam, da nam ne odreče gostoljubja. Kar gorim od želje priti v "prepevedani raj", a prikazni se ne bojim, — je pristavila v smehu.

— Ne, ne, Paolik, če kupiš Montignoso, ne odpiraj teh neprijaznih, zaidanih sob. Kdo ve, kakšni zločini so se tam izvršili, in jaz ne bi hotela živeti tu, če bi bila ona stran zvezana s hišo, — je rekla vsa iz sebe Lolo.

— Umiri se, Lolo. Če bi bil tu gospodar, tedaj bi izbral drugo pot do onega krila. Tam mora biti kapela, sočed po obliki oken in ostankih križa na stregi; spodnji zid mora imeti kakšen skrit vhod. Če posečemo del drevja, ki je na tistem mestu zelo gosto, tedaj sem uverjen, da najdemo vrata, ki vodijo v zaidane sobe.

Tedaj se je razlegel prav jasno glas zvona, a nato se zaslišali cerkveno korno petje.

Vsi so skočili na noge. Nič niso videli, toda skozi brezglasno, mehko noč se je švedno glasil zvon; nenadoma je utihnil zvon, utihnilo je petje.

— Od kod je to neki bilo? — se je začudil Mišelj. — Ali veste vi morda, Severia? Ali je kje v bližini cerkev?

V tem hipu ni mogla starka odgovoriti; smrtno blede se je prijela za prsi, se naslonila k zidu, a zobje so ji sklepetali kakor v mrzlici.

— Severia, zavедite se. Ali ste zares tako praznoverni, da vas vsak nedolžni sum spravi v tako stanje? — je z zlovilnim glasom pripomnila Helena Aleksandrovna.

— To ni navaden šum in nič dobrega ne napoveduje, — je odgovorila starka in si prizadevala obvladati se.

— A! Zvon se glasi iz kakšne bližnje cerkve, in to naj kaj napoveduje?! Sramujte se, Severia.

— Signora, mnogo kilometrov naokoli ni nobene cerkve, a moj dobri pokojni signor mi je večkrat razkazal, kadarkoli zapojejo v samostanskih rekel: "De Profundis" in se razleže razvalinah menihi "De Profundis" in se oživi oživi glas zvona, tedaj je to znamenje, da so se vsi oni vrnili smekaj, in v njihovih sročih ozive na novo sovraštvu, strast in preziranje božjih zakonov. Nihče ne razume tajn prošlosti.

— Toda pomislite, draga Severia, kako se mo-

rejo vrniti semkaj ljudje, ki so umrli in so jih pokopali nekaj stoletij nazaj? Take neumnosti vam je pravil vaš pokojni signor? Ali je bil prismojen? — je porogljivo vprašala neverna Muranova.

— O ne, signora. Grof Taddeo je bil pri zdravi pameti, toda on je znal več kakor drugi. Vse svoje življenje je tu proučeval arhive in stare kronike; toda bil je bogaboječ mož in Gospod mu je dal dar v pogleda v drugi svet. Večkrat mi je pravil: "Jaz vem in sem videl mnogo stvari. Rečem ti, če se oni vrnejo in postanejo gospodarji tega zločeste kraja, na katerem leži toliko kletev, se vse vrvoci ponovi, zakaj oni so v oblasti peklenških sil, ker niso se odkupili svoje prošlosti s kesanjem." — Kako se bo izvršil njih povratek, ne vem, a moj signor je to vedel; v dokaz, da so bile njegove besede resnične, je "De Profundis", ki smo ga ravnokar vsi čuli, in pogrebni glas zvona.

Ne da bi počakala, da jo odpuste, se je starka naglo priklonila in odšla.

Nastalo je minutno molčanje; vsi so bili pod tegobnim vtisom, ne izvemski Helene Aleksandrovne, če tudi ni hotela tega priznati. Razgovor se ni hotel več razmahiti in razšli so se prej kakor po navadi

rejo vrniti semkaj ljudje, ki so umrli in so jih pokopali nekaj stoletij nazaj? Take neumnosti vam je pravil vaš pokojni signor? Ali je bil prismojen? — je porogljivo vprašala neverna Muranova.

— O ne, signora. Grof Taddeo je bil pri zdravi pameti, toda on je znal več kakor drugi. Vse svoje življenje je tu proučeval arhive in stare kronike; toda bil je bogaboječ mož in Gospod mu je dal dar v pogleda v drugi svet. Večkrat mi je pravil: "Jaz vem in sem videl mnogo stvari. Rečem ti, če se oni vrnejo in postanejo gospodarji tega zločeste kraja, na katerem leži toliko kletev, se vse vrvoci ponovi, zakaj oni so v oblasti peklenških sil, ker niso se odkupili svoje prošlosti s kesanjem." — Kako se bo izvršil njih povratek, ne vem, a moj signor je to vedel; v dokaz, da so bile njegove besede resnične, je "De Profundis", ki smo ga ravnokar vsi čuli, in pogrebni glas zvona.

Ne da bi počakala, da jo odpuste, se je starka naglo priklonila in odšla.

Nastalo je minutno molčanje; vsi so bili pod tegobnim vtisom, ne izvemski Helene Aleksandrovne, če tudi ni hotela tega priznati. Razgovor se ni hotel več razmahiti in razšli so se prej kakor po navadi